

₪ 5.00

מסכת

יחי המלך

מן

תלמוד משיחיסט'ן

עם כל המפרשים כאשר נדפס מקדם
ועם הוספות חדשות

צפת

בדפוס והוצאות
האלמנה והאחים לבית ראָפֶּ
שנת הרבי חי בבת ים לפ"ק

אם חיסר זה אוח נלכשת: משמע דקדושה פחות מקדושת ס"ח דהתם אם חיסר פסול ולעיל בגמ' משמע דאי לאו האיסור שזיריד כיפתו הוא אמרינן ליה להוריד כיפת יחי קודם שנכנס לבית הכסא דמזה משמע שקדושה שווה. מיהו לקמן דאמרו אין עושים קולע"ס עם כיפת יחי על הקרקע וכ' בקונטרס דאם

הכיפה תחטוף הוי בזיון בלאו הכי שפיר הוי מלי למימר דזהו משום דקדושה כקדושת ס"ח ול"ע: השורף דגל משיח: תימא וכי בקופטני עסקינן שקורפיים דגלי משיח. ונראה לר' דגליהו, דאייירי במדריך שהדגים לחניכיו מה אסור לעשות וחוץ כדי ההדגמה שרף ואף על פי כן לוקה וכן נראה לר"ח. ומחוץ סוגיא זו נראה דאלו העורכים מלעדים או מכינים דגלים שלא יכינוס על הרגפה דבזיון הוא: ויזכר בני שאמר והיה העולם: מכאן אמר ר"ש שיפה עושים אוחס שנהגו לתלות דגל משיח בדש בגדיהם כדי לזכר בני שאמר והיה העולם. ולר"י נראה דזה מיותר דסגי לן במלות ליכית ונראה דאלו המכניסים ליליותיהם בחוץ מכניסיהם שפיר יעשו אם יחלו על דש בגדיהם דגל משיח: קרוב לשיח של חירס: ואם חלה אוחו יק אומרים יסירו ויש אומרים יעטר הדגל בסביבותיו כשאר נכעיס ולר"ז נראה דכיון דאוחיות משיח אדומות הן שפיר ניכר. ואפי' מדינא דגמ' לכתחילה לא יחלה אבל אם חלה לית לן ולא מידי. ובן לשיח של נטות: וא"ח פשיטא שהרי נכע הבננה כלכע החירס ומאי קא משמע לן. וי"ל דהא קא משמע לן שלא יחלה על הבננה אף בשעה שעדיין היא בוסר גזירה שמה ישכח להסיר הדגל לכשתבשיל. ועוד י"ל דר' טוביה ור' זן לא ידעו כל אחד מאמרתו של חכירו ובעל הש"ס סידרן יחד:

ההולך ממקום שנהגו למקום שלא נהגו נותנים עליו חומרי מקום שהלך לשם. ההולך ממקום שלא נהגו למקום שנהגו נותנין עליו חומרי מקום שיצא משם: נכתב על הכיפה: והא נכנס עמה לבית הכסא אמרי יחי אינו מקבל טומאה ואי בעית אימא כשנכנס לביה"כ יהפכה על ראשו ודלמא כשייצא ישבח להפכה בחזרה, הרואה יאמר לו, ודילמא הרואה אנשי הוא ולא יאמר לו, אמרי וכי הרואה יודע מה יש מהצד השני אלא בעידנא דחוי שהכיפה הפוכה יאמר לו. ודלמא לפעם אחרת לא יאמר לו אלא מחזורתא כדמעיקרא אמר ר' דוד מגלן דיחי אינו מקבל טומאה שנאמר וחיי עולם נטע השווה הכתוב יחי לתורה מה תורה אינה מקבלת טומאה אף יחי אינו מקבל טומאה. אלא מעתה ייכנס אדם עם ספר לביה"כ הכי השתא התם יניח הספר בצד הכא מי נימא ליה להוריד הכיפה, תנן התם מה בין אמירת יחי לכיפת יחי שאמירת יחי נאמרת בתפילה וכיפת יחי על ראשו כל היום אמירת יחי נאמרת בלשון הקודש וכיפת יחי נכתבת בכל לשון אמירת יחי אינה נאמרת בבית הכסא וכיפת יחי נלכשת גם בבית הכסא אמירת יחי נאמרת בשלימותה וכיפת יחי אף אם חיסר בה אות או מילה נלכשת. אמר ר' טוביה ה"מ בדיעבד אבל לכתחילה אם חיסר בה חייב בדיני שמים שנאמר ופורץ גדר ישכנו נחש. ואמר ר' טוביה אין עושין קולע"ס עם כיפת יחי דבזיון הוא וכן אמר ר' נפתלי אין עושין קולע"ס עם כיפת יחי דבזיון הוא: נדפס על הדגל: אמר ר' קובי דמן צפת דגל משיח צבעו צהוב ובמרכזו כתר שצבעו אדום ומתחתיו כתובה מילת משיח בכתב אדום גדול. ואם עשאו בכל מיני צבעין כשר. אמר ר' נפתלי ה"מ בצבעים בולטין אבל צבעים שאינן בולטין פסול. אמר ר' נפתלי דגל משיח עושים אותו בכל מיני גדלים, מידה קטנה שבהם לבגדים וחליפות ומידה גדולה שבהם על בתי עץ ואבנים, ונוהגין בחתונות והילולות ומצערות ותיאטרוניות להניף דגל גדול על כלונסאות של עץ ולנפנפו לד' רוחות העולם. איכא דאמרי ממזרח לצפון ומצפון למערב וממערב לדרום וחוזר על זה הסדר ואיכא דאמרי ממזרח לדרום ומדרום למערב וממערב לצפון ומצפון למזרח וחוזר חלילה. אמר ר' יחזקאל דגל משיח המהודק לדש הבגד בגד הוא ומותר לצאת

יחי אינו מקבל טומאה. לקמן יליף לה: יהפכה. ואינו מקבל טומאה אלא כדרבו: ישכח להפכה. ויאלא שכרו בהפסדו: אנטי. כינוי למנגדים להכרזת יחי: ודלמא לפעם אחרת. והוא כבר מכירו: וחיי עולם. מלשון יחי: ספר. תורה: יניח הספר. אנו אומרים לו: כל היום. גם בשעת משא ומתן: חיסר זה: בדיעבד כדלקמן: בדיני שמים. קולל בהקנת היחי: ופורץ גדר. נדרש על המזלזל בהקנת חכמים: דבזיון הוא. שהכיפה מתטנפת מהקרקע: לאוב. נכע הדומה לנכע השמש: כתר. ציור של כתר סימן למלכותו של הרבי: נכעיס בולטים. לפחות ממרחק ד"א: לבגדים וחליפות. באיזור הלב לשעבדן לרבי: ומלעדות. ההלכות. פארא"ד בלע"ז: ותיאטרוניות. משחקי ספרט הנקראים כדורגל וכדורסל. באסקט"ט באל"ל ופיטבאל"ל בלע"ז: כלונסאות. מוטות: בשבת כשאין עירוב: ואין יולא עמו. שמה יורידו להראות לחכירו ויטלטלו ד"א ברה"ר: ולבית הקברות. ולא חיישינן לטומאה: ג' על ג'. אלכעות דהוא שיעור בגד לקבל טומאה: במזיד חייב מיתה. ללא התראה בכרת, ובעדים והתראה בסקילה: שורף מהלקל בשבת הוא. ואמאי מביא חטאת הא מקלקל פטור הוא: ומתקן הוא. אלל ילרו: מאפרו לכלבו. שמעתי ממורי שיך משיחיסטים המעדיפים שכלבם יאכל אפר מאוחיות יחי וכו' והוא סגולה שלא יחרץ לשונו: מדוע נכעו לאוב. ולא נכעס של היריעות: אלא מעתה. נעשה כל הדברים נכעו לאוב כדי שיזכר כל אימת בני שאמר והיה העולם כך שמעתי. ולא נראה לי דא"כ מה מתרץ שאני דגל, ואכתי קשה נעשה כל הדברים באדום ולאוב. ונראה לי דלא גרסינן כל זה מאמר ליה ר' נפתלי עד ופרשת נכע לאוב: וכן לשיח של נטות. דלאוב הוא:

עמו בשבת, ור' שלום אמר תכשיט הוא ואין יוצאין בו בשבת. מ"ט דר' יחזקאל אמר לך אי ס"ד תכשיט הוא אמאי אין הנשים לובשות אותו, וממאי ודלמא תכשיט גובראי הוא ואינו תכשיט נשים קשיא. מ"ט דר' שלום אמר לך אי ס"ד בגד הוא אמאי אינו מקבל טומאה וממאי דאינו מקבל טומאה דתניא דגל משיח נכנס עמו לבית הכסא ולבית הקברות ואמר ר' דן משום טומאה נגעו בד וממאי ודלמא משום דאין בו שלוש על שלוש קשיא. אמר ר' שניאור השורף דגל משיח על הרצפה לוקה שנים משום הנחת הדגל עי הקרקע ומשום שריפתו ואם שרפו בשבת במזיד חייב מיתה ובשוגג מביא ב' חטאות משום הנחתו על הקרקע ומשום שריפתו בשבת שורף מקלקל בשבת הוא ופטור הכא במאי עסקינן כגון שהיה אנטי ושרפו דמתקן הוא אצל יצרו. ואבע"א לעולם במשיחיסט וכגו ששרפו ע"מ ליתן מאפרו לכלבו. דרש ר' מנחם בשכר שאמרו ישראל נעשה ונשמע זכו לאמירת יחי ובשכר שפרשו יריעות עי ^{המשכן} זכו לדגלו של משיח אם כן אמאי צבעו צהוב כדי שיתבונן אדם בצבעו ויזכיר לו צבעה של חמה ויזכר ברקיע ובמי שאמ ^{שמירת העולם}. אמר ליה ר' נפתלי אלא מעתה כשיראה אדם צבע צהוב יזכר ברקיע, אמר ליה שאני דגל דאית ביה אדום בחמו שמרכזה אש אדום ופורשת צבע צהוב. אמר ר' דן אני ראיתי צבעו של דגל והזכיר לי שיח תירס למאי נפק"מ לתולה דגל משי בגינתא או בשדהו שלא יתלהו קרוב לתירס כי צבעו של הדגל לא יבלוט על צבעו של התירס. אמר ר' טוביה וכן לשיח של בגנור

קאחי מר. מגיע כבודו: והמהדר. בכל הנוסח הארוך: קודם לכבוד. טחבו או יכתוב אותו לאחר לכבוד: יחי שאמרו. שנהגו לומר: חנינא. כבר במשנה ומאי קמ"ל ר' נחום שאמורא הוא: אלל לאו. ר' נחום מפרש המשנה דמה שאמרו טחבו בראש כל מכתב היינו ממש בראש העמוד וקודם ב"ה ולכבוד:

דלעיטבא. שאם לא כתב, מכתב פסול ויחזור ויכתוב: דהא איכא ב"ה. ומקום השיטתא הוא הממחיל: שמקלחם נהגו כן. ובמקום זה יכתוב כל אחד כראות עיניו: דלל יטאו להורידן. מקום ליכלך המלכות במקום ההדבקה: עד מתי יחי המלך ונשמע כלאומר עד מתי יהיה המלך וכפירה ומרידה במלכות הוא: דין נח. שלט מנלה: חלק תחתון. האקרא בלאח"י בלע"ז וקרוי בלאח"י: תעלה עשן. האגוז טבעו לפטט עשן המטע: דנפיק מילותיה. שמחכות מילותיה: מר סבר. ר' יעקב סבר שמדמינן ליה: ומ"ס לא פלוג רבנן. ר' שלמה סבר לה: סדר האוס. דבר ראשון שאומר, אומר מודה אני ולא יחי: המפיל ברכה אחרונה של ק"ש שעל המטה: קודם קריאת הכתובה. לאחר ברית איחוסין: והא טעג לרש הוא. דכשהמת שומע יחי ואינו אומר, זה על דרך העקיד שטעג לעני: שבירת החרם. מחדשת את המת וחי לא שומע:

נאמר בתחילת כל שיחת חולין: תניא אמר ר' חיים פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם ואמר לי יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד בוקר טוב ואמרתי לו יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד בוקר טוב גם לך אמר לי מגין קאתי מר אמרתי לו מעיד של משיחיסטים גדולים הצפת שמה אמר לי מסוד שם לכולם דרישת שלום יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד, אמרתי לו בלי נדר בע"ה יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד והלך לדרכו. שמעת מינה דפותחים ומסיימים כל שיחה ביחי וגו'. והלכתא דסני ביחי המלך ואין צריך לומר הנוסח הארוך, והמהדר תבוא עליו ברכה: נכתב בראש כל מכתב: אבעיא להו כותבו בשורה ראשונה שבעמוד קאמר או דלמא לאחר ב"ה והתארך ואם תימצי לומר לאחר ב"ה ותארך, קודם לכבוד וכו' או לאחר לכבוד וכו' ואת"ל לאחר לכבוד קודם שלום וברכה או לאחר שלום וברכה. ת"ש דאמר ר' נחום יחי שאמרו כותבו בראש כל מכתב ומכתב מאי בראש מכתב אילימא בתחלת ניסוח המכתב מאי קמ"ל תנינא נכתב וכו' אלא לאו מאי בראש המכתב בראש העמוד קודם ב"ה. לא לעולם בתחילת ניסוח המכתב והא קמ"ל דלעיכובא הוא. ת"ש מדרתנן נכתב בראש כל מכתב ומסתיים בסוף כל מכתב מאי לאו ראש דומיא דסוף מה סוף העמוד אף ראש העמוד.

והמהדר חבא עליו ברכה: כחנ בקונט' המהדר לומר הנוסח הארוך ומורי פירש המהדר לומר בכל פתיחה וסיום של שיחה, ומדבריו משמע דהוא הדין בלאומר רק יחי המלך שנקרא מהדר כיון שמהדר בכל פתיח וסיום לומר כן. ול"ל אה פירושו כיון דמגמ' משמע שעלם האמירה בפתיחה וסיום מדינא הוא ולא הידור הוא: מה סוף סוף העמוד: דהמחלוקת לקמן בגמ' הוא האם מסיימים גם בסוף המכתב אבל בסוף העמוד לכ"ע מסיימים ביחי. אף על פני זבליס: וא"ל והא לעיל חייב מבזון אלל פילים ומאי קנא פחי זבל מפילים. וי"ל דכיון דהפיל הך כדי הליכחו מטייל גללים וקוצב ומתנגד ומתטנף בזון הוא. אבל פחי זבל אם יקפיד על נקינות מבזון לאו בזון הוא: לתרוויהו קשיא לי: תימא והא קו"ל שיעורים הלממ"ס הן ומאי נפק"מ כמה מילים יק צפנים וי"ל דקבלה בידיהם שכל שיעורים הלממ"ס הן לבר משיעור דיחי לכל עיקרו לפרסום הדבר ומסחנתא דהשיעורים נמי קשורים לזה: לא המחיס: ולקמן דריש לה מואכל מעץ החיים ושבעים פנים ליה:

ודלמא ראש שאני דהא איכא ב"ה והוא המתחיל. ת"ש דשלח ליה ר' דניאל לר' יוסף מכתב שבראש העמוד כתוב יחי ש"מ יחי בראש העמוד הוא. ודלמא תפשוט איפכא מדה דשלח ליה ר' יוסף נמי וכתב לאחר לכבוד אלא כדאמר ר' דוד אמר ר' מגשה אמר ר' מענדל ואמרי לה אמר ר' שניאור אמר ר' אשר אמר ר' נפתלי הרצה לכתוב בראש העמוד יכתוב בראש ודרצה לכתוב לאחר לכבוד. תניא נמי הכי מקום שנהגו לכתוב יחי בראש העמוד יכתוב בראשו מקום שנהגו לכתוב יחי לאחר לכבוד. והא ר' דניאל ור' יוסף באותו מקום הוו ור' דניאל כתב בראש העמוד ור' יוסף כתב לאחר לכבוד אמרי התם הוי מקום שמקצתם נהגו כן ומקצתם נהגו כן: נדפס בסוף כל מכתב: איכא דאמרי בסוף המכתב ובסוף העמוד ואיכא דאמרי בסוף העמוד סני והמדרגה תבוא עליו ברכה: נדפס על מדבקות וכו': והא תנן לא דפיסו יחי על מדבקות לא קשיא כאן במדבקות ניילון וכאן במדבקות נייר. של ניילון כיון דכשמורידן לא נקרעות ולא מתבזות שרי. ושל נייר כיון דכשמורידן נקרעות ומתבזות לא שרי. איכא דאמרי איפכא של ניילון כיון דמורידן ללא קשי לא דפיס עליהם דכל הרצה יורידן ולא יהיה פרסום. ושל נייר דקשה להורידן דפיס עליהן דלא יבואו להורידן. והלכתא דפיס על נייר ועל ניילון והיכן מדביק בכל מקום ומקום אף על פני זבליס שברחובות וקירות של מדעות ועמודי תאורה ויש אומרים אף על אחורי המכוניות. אמר ר' תנך המדביק מדבקת יחי ומדבקת עד מתי, ידביק בימין יחי ובשמאל עד מתי ואם טעה יחליפן כדי שלא יאמר הרואה עד מתי יחי המלך. אמר ר' מנחם וכן במדבקת רידן נצח, יתלה מימין רידן נצח ומשמאל עד מתי כדי שלא יאמר הרואה עד מתי רידן נצח. גופא. ויש אומרים אף על אחורי המכוניות. והיכן אמר ר' נח על השמשה האחורית. ר' הן אמר אף על חלק תחתון שבה. מ"ט דר' נח אמר לך כדי שלא תעלה המדבקה עשן מהמפלג. ור' הן אמר לך אם תעלה עשן ידביק אחרת עליה. והלכתא דעבר כמר עבר ודעבר כמר עבר. תנן התם שיעור מדבקה שני טפחים אורך וטפח ושליש רוחב והרצה ירחיב דברי ר' שלמה. ור' יעקב אמר שלשה טפחים אורך וטפח וחצי רוחב לא פחות ולא יותר. אמר ר' דניאל במדבקה שמדפיס עליה יחי אדוננו וכו' כ"ע לא פליגי דכיון דנפיש מילותיה בעינן ג' טפחים אורך כי פליגי במדבקה שמדפיס עליה יחי המלך מ"ס ליחי אדוננו מדמינן ומ"ס לא בעינן כולי האי. ור' יחיאל אמר במדבקה שמדפיס עליה יחי המלך כ"ע לא פליגי דכיון דחומר מילותיה בשני טפחים סני כי פליגי במדבקה שמדפיס עליה יחי אדוננו וכו'. מ"ס כיון דנפיש מילותיה בעינן ג' טפחים אורך ומ"ס לא פלוג רבנן. אמר ר' זבולון לתרוויהו קשיא מכרי כמה הפרש בין יחי המלך ליחי אדוננו וכו' שש תיבות וכמה הפרש עושה בגודל המדבקה טפח בלבד, אי משום הא לא קשיא דדילמא כתבו של יחי המלך גדול יותר מכתבו של יחי אדוננו, אי הכי באותו שיעור נמי סני, קשיא: פותחין בו כל בוקר קודם מודה אני: לינא מתניתין דלא כר' יאיר דאמר סדר היום מייד בקומו משנתו אמר מודה אני, אפילו תימא מתניתין כר' יאיר כי קאמר ר' יאיר קודם שתקנו לומר יחי אבל לאור שתקנו לומר יחי פותחין היום ביחי: ומסיימין בו את היום קודם השינה: והא תניא אין משיחין כלל לאחר המפיל אמרי מתניתין נמי קודם המפיל איירי ואבע"א כי קאמר דאין משיחין ה"מ שיחת חולין אע"פ יחי לן בה: והחתן אומר בחופתו: פליגי בה ר' נחום ור' זבולון חד אמר בסוף החופה קודם שבירת הכוס וחד אמר אומר קודם קריאת הכתובה והלכתא כמאן דאמר קודם קריאת הכתובה: והאבל אומר בטרם שגפרד מטתו: והא לועג לרש הוא, מתניתין לאחר שבירת החרם. הניחא למ"ד אומר לאחר שבירת החרם אלא למ"ד אומר בשעת המהרה מאי איכא למימר כגון ששבר החרם קודם המהרה. ואבע"א הוא דאמר

כדי לחזק האמונה. כדאמר לעיל להאיא מליבס של טועים: בשוטה שאיש גמור. דעדיפא מחרש שאיש מדבר ואינו שומע: מתני'. לשמת. אומר הריני וכו' כדמפרש בגמ': לשמה ושלא לשמה. מפרש בגמ': בכל מקום אף בביהכ"ס: גמ'. תנא ושייר. כלומר זה שהתנא לא פירט חיוב זה כי לא דק לפרט הכל והא

ראה ששייר עוד כמה שיעורים: ומקשה מאי שייר דהאי שייר. מה עוד שייר התנא שנאמר ששייר נשים לא בדווקא אלא כי אין דרכו לפרט הכל: נפטף. כשאומר יחי מנפנף בידיו מרוב שמחה אך לא בכיפתו: מאי איכא למימר. כלומר הוה והאיכות הוא רק נפטף דהא בלבישה גם נשים לובשות. אמאי לא פירט האיכות דנפטף דהשתא הו ליכא למימר שייר עוד דמאי שייר. ליכא אחרינא האידנא דהבתולות מנפנפות בדד שלהן בשעה שמנגנות יחי וקוב אין הנפטף שזר ולכן נקט בתולות דאין להם שום איסור להסיר הבד מראשן: מיעוטא הוא. לליכא קמא מתרץ דרוב נשים לא לובשות בד על ראשם ואיכא ב' שיעורים. ולליכא בתרא מתרץ נמי דרוב נשים לא מנפנפות והוי נמי שני שיעורים: לבן ע"ג שחור קטיפה. כל הכיפה שחורה והאותיות לבנות. היפך ממ"ג אש דה למו, שהיתה כחובה באש שחורה על גב אש לבנה: קטיפה מנהג המהדרין וכד פקוט טערעליין בלע"ז מנהג המהדרין מן המהדרין: מהפך השיטה. המהדרין עשין לבן ע"ג שחור קטיפה והמהדרין מן המהדרין עשין לבן ע"ג שחור עשין לבן ע"ג שחור כד: שינא. חריף, שתלמיד חריף היה: אפי' מהמהדרין נמי לא הוי. דהא הם עשין לבן ע"ג שחור דאחתי צולט הוא ואיכו הכא נהוב ולבן, כח שאיש צולט כלל הוא: כל הפתגם בלבן וכו'. וכל זאת ע"ג קטיפה שחורה וכהמהדרין דהא למהדרין מן המהדרין אין לבן כלל דכל האותיות נהוב ע"ג שחור כד הוי. ושמעת מהכא דלמהדרין כל הפתגם לבן לבד מחיבת משיח דנהנה היא: ולטעמיה. דלא אוקמת בנהוב ולבן דלאו כמהדרין הוא אם כן השתא נמי דמהדרין הוא מיהו

ר' דלפון פוטר בחרש: מ"ט דר' דלפון כיון דכל עיקרה של הכרזה כדי לחזק האמונה והאי חרש לא שמיע ליה כלל ולא יועיל לו. והתניא ר' דלפון מחייב בחרש, לא קשיא כאן בחרש המדבר ואינו שומע כאן בחרש שאינו מדבר ואינו שומע. ולר' דלפון מאי שנא חרש משוטה מתני' בשוטה שאינו גמור. מתני': מה בין אמירת יחי לכיפת יחי. שאמירת יחי נאמרת לשמה וכיפת יחי נכתב לשמה ושלא לשמה. אמירת יחי אינה נאמרת בבית הכסא וכיפת יחי נלבשת בכל מקום: גמ': ותו לא, והאיכא שאמירת יחי נאמרת ע"י כולם וכיפת יחי נלבשת רק ע"י אנשים ולא ע"י נשים תנא ושייר מאי שייר דהאי שייר שייר נפטף. והאידינא דהבתולות לובשות בד צהוב על ראשם שכתוב עליו יחי מאי איכא למימר. אמרי מיעוטא הוא ולמיעוטא לא חיישינן. תנו רבנן כיפת יחי נרפסת בכל מיני צבעים והמהדרין מודפיסין כתב לבן ע"ג שחור קטיפה. והמהדרין מן המהדרין עושים כתב צהוב ע"ג שחור בד דברי

והאי חרש לא שמיע ליה: לא דווקא לא שומע דהא חרש המדבר נמי איש שומע, אלא עיקר טוהו שאיש מבין כלל כיון שמעולם לא שמע, ומה גם דלפון שומע הבנה הוא, כמו דבר כי שומע עבדך. וראה לדבר דאמר בסוגין דשוטה קצת עדיף מיניה ש"מ דנהנה איירי הבא:

בשוטה שמבין קצת: והאידינא נהגו דשוטה אומר יחי גם אם איש מבין כלל ופק חזי עמא דבר: ולא ע"י נשים: קצת קשה מה דמיון הוא זה הא כפאה נכרית אין שיך להתוודע יחי וקמא אפשר להתקוע סיכה לנהנה דגל משיח וחזק דלא תוקעים: והבתולות: פירט בקונטרס דלכן נקט בתולות דאין להם שום איסור להסיר הבד מראשם. ולמינס פירט כן דהא אף אם נשים הו טראגות להסיר בד על פיהם שפיר הו מתחזק להסירו מעל הפאה שהיא הביסוי לראש: חריני מקבל עלי: ומורי היא טראג לומר בטרם כל אמירה יחי לשם יחוד וכו' האנשא בספר היסוד לודעי חכמת יחי:

ר' חיים. ר' קלמן מהפך השיטה. איבעיא להו המהדרין עושין כתב לבן ע"ג שחור כל הפתגם אבל תיבת משיח עושים צהוב או דלמא אף מילת משיח בלבן. ת"ש דאמר ליה ר' זבולון לר' חננאל שינא עביד כיפתך בלבן וצהוב מאי לבן וצהוב אילימא כתב צהוב ע"ג לבן ואיכא אפילו מהמהדרין נמי לא הוי אלא ש"מ דאמר ליה עביד כל הפתגם בלבן ותיבת משיח בצהוב. ולטעמיה הא לא עביד כמהדרין מן המהדרין מכל מקום כמהדרין הווי: נאמרת לשמה: מאי לשמה אמר ר' דניאל צריך שיאמר בפיו חריני מקבל עלי מצות עשה לנהוג כמנהג חכמים שנחננו ליצור יחי וכו'. ר' זבולון אמר דיו שיכוין. לימא מסייע ליה לר' דניאל המהלך ברחוב ושמע הציבור מכריזין יחי אם יכול לעמוד ולכוין ולומר עמהם יאמר ואם לאו לא יאמר. והא מדקאמר לעמוד ולכוין ש"מ צריך שיוציא בפיו. לעולם סני במחשבה ואפי' הכי צריך שיעמוד כדי שלא יהא טרוד במחשבתו בדבר אחר. לימא מסייע ליה לר' זבולון הכל אומרים יחי אפי' חרש שוטה וקטן ואי אמרת צריך שיאמר בפיו חרש ושוטה מי אפשר להם לומר ולטעמיה חרש ושוטה מי ידעי לכוין אלא כדאוקמת לה בחרש המדבר ואינו שומע ובשוטה המבין קצת מה שאומרים לו הכא נמי בחרש המדבר ואינו שומע ובשוטה שמבין קצת מאי הוי עלה פשוטה מדר' נתנאל דאמר ר' נתנאל צריך שיאמר בפיו חריני מקבל עלי וכו' ש"מ צריך שיוציאו בפיו. ודלמא נעביד כר' זבולון דפליג ליה לא מסתברא דר' נתנאל גברא רבה הוא ואתקבולי מילתיה ואתברדו בי מדרשא דרבנן ותלמידיהון לאסוקי הלכתא כוותיה: לשמה ושלא לשמה: מדקאמר לשמה ושלא לשמה ולא קאמר נכתב שלא לשמה ש"מ לכתחילה בעי לשמה. לימא מסייע ליה למ"ד אע"ג שכיפת יחי אם החסיר בה אות אחת או תיבה אחת כשירה לכתחילה לא יחסיר משום ופורץ גדר ישכנו נחש ה"ג אע"ג דאי עביד לשמה כשירה מיהו לכתחילה בעי לשמה הכי השתא התם בחסר קאמר שהחסיר בגופא הכא בכונה קאי ולעולם אף לכתחילה לא מעכב הוא. ואלא מאי לשמה ושלא לשמה דקתני במתניתין הכי קאמר אף הכותב לשמה במקום שאין צריך לאו הדיוט הוא. גופא כיפת יחי אם החסיר בה אות אחת או תיבה אחת כשירה. השתא החסיר בה תיבה אחת כשירה אות אחת מבעיא

לאו כמהדרין מן המהדרין הוא: כמהדרין מיהא הוי. וקמ"ל דלהלכה סגי לכווע כיפתו כמהדרין אבל אם נעמיד דכל הכיפה לבן ונהוב נמלא דאפי' כמהדרין לא עשה. למסקנא דסוגיין נמלא דנכניעת הכיפה איכא ג' מעלות. הפשוטים עושין בכל מיני צבעים ואפי' אינם צולטין. המהדרים נוטלין קטיפה שחורה ורוב הפתגם לבן לבד מחיבת משיח דנהנה היא. והמהדרין נוטלין בד פשוט שחור וכותבין עליו כל היחי בלבע נהוב: דיו שיכוין. במוחו: הכרזת הקודש. יחי וכו': לעמוד ולכוין. משמע למקשן דהכוונה למחשבה אינה לריכה עמידה: אי אפשר להם לומר. דגם אם יאמר זלזול הוא: לא מסתברא. לפסוק כר' זבולון נגד ר' נתנאל: ואתכדו. השתעשעו: שהחסיר בגופה. ובדבר שגופו ודאי צעי למעבד לכתחילה בלא חסר: בכונה. דלא פוגמת בגוף הכתובה: לאו הדיוט הוא. אבל בשאר הידורים המהדר סתם הדיוט הוא:

אות אחת שפוגמת: מכאן היה נראה לר"ז לומר לאע"ג דבאיסור שנת אס כח
אות אחת פטור אבל אסור, מ"מ לענין כתיבת יחי בשנת הטוב אות אחת
שמשלים כתיבת יחי חייב להשיבא הוי ונתקנת כתיבה שלימה. והגוי מילי
כתיבת יחי כמסיק לה בסוגיין: פוגמת ביראת שמים: ומכאן נראה דאס יס ב'

אופנים או ללבוש כיפה בלא יחי
כלל, או כיפה בלא חסירה
עדיפא כיפה בלא יחי כלל
דכיפה חסירה מרמזת על פגם
ביר"ס: בתפילין: מכאן לכאורה
משמע דכסם שנתפילין אסור
היסח הדעת כך גם מאמירת יחי
אין להסיח הדעת ולו לרגע אחד
דהא משווה בסוגיין כיפה יחי
לתפילין מיהו להלכה נראה
דתפילין שרק שעה אחת עליו
יכול להקפיד משא"כ כיפה יחי
דהיא כל היום עליו הקילו בהו
והמהדר חנוא עליו ברכה:
הדרן עלך פרק י"ב דברים.

החסיד מתיבת יחי. פגם כתיבת המלך ופסול גם בלאות י' ראשונה:
לחזר בשאלה: ירד מדרך המלך: חסר הוא. כל זה התחיל כי
הייתה חסרה אללו אות כתיבתו: נימר נמי. יחי בביהכ"ס:
יהפכנה. בכניסתו לביהכ"ס: במשיחיסט. כשחזרו משיחיסט:
אנטי. נוחא ליה כתיבת יחי

הפוכה: הגי מילי. שפריך לחסוק
שמה יסכה לחזור להפכה: אזהרות.
ואינו חס בשיתו שעל ראשו בשעה
שהופך הכיפה: דגל. בולט
ומרגיש: מאי שנה. קטנים
מגדולים: ותו לא. אין עוד מימרה
שמר יאמרה בהמיהה: כיסוי טספ.
אינו מעביר עומאה מניסוי לכיסוי
וס"מ דקסבר יחי מקבל עומאה.
אי נמי מקום בזיון: עס חכס.
והחכס: מחיה מחיס במאמרו.
פירוש שנתהיית המהיס ומסך
במאמרו שאמר כתיבו.
הדרן עלך פרק י"ב דברים:

אמר ר' זלמן הכי קאמר אע"ג שהחסיד בה אות אחת שפוגמת
כל התיבה כגון י' מיחי שכשרה. אמר ר' נפתלי וה"מ י'
ראשונה דאי נמי כתב חי ולא כתב יחי לא נפגמה התיבה. אבל
החסיד י' אחרונה נפגמה כל התיבה ומ"מ כשירה כדר' זלמן.
והלכתא החסיד אות אחת ממלת יחי בין אות הפוגמת כל
תיבה ובין שאינה פוגמת כל התיבה פסולה. החסיד בשאר
אותיות שאינן מתיבת יחי כשירה. ההוא גברא דחזר בשאלה
קרי עליה ר' דן חסר הוא והוא אמרת כשירה. אבע"א באות
מתיבת יחי הוי. ואבע"א כשרה אך פוגמת ביראת שמים:
אינה נאמרת בבית הכסא: פשיטא סיפא אצטריכא ליה
וכיפת יחי נלבשת בכל מקום הא נמי פשיטא מהו דתימא כיון
דאמר מר אין לעשות עמה קולע"ס משום בזיון הכי נמי אין
ליכנס עמה בבית הכסא משום בזיון קמ"ל. ומאי שנא אמרי

קולע"ס דקא מתטנפת מהקרקע בזיון הוא, בית הכסא כיון דנכנסין לתוכו אפי' בציצית לאו בזיון הוא. ואם תמצי לומר משום טומאה
הא קאמר מר יחי אינו מקבל טומאה אי הכי נימר נמי מי דמי אמירה יכול לומר מבחוץ אבל כיפה מי נאמר לו שיוירדנה. אמר לי' ההוא
סבא לר' דניאל ואימא יהפכנה. א"ל חיישינן שמא ישכח להפכה לכשיצא ומי חיישינן והא אמר מר חבירו רואה ומזכירו. הגי מילי
במשיחיסט אבל אנטי אינו מזכירו. כי אתא ר' חננאל אמר הגי מילי בכיפה שיש בה רק אותיות אבל בכיפה שתפור בה דגל יהפכנה
וכשיצא מבית הכסא יזכור בוודאי להחזירה דבולטת לו על השיער ומפריעה לו. וכן כי אתא ר' בנימין אמר הגי מילי בכיפה שיש בה
רק אותיות אבל כיפה שתפורה בה דגל יהפכנה בכניסתו לבית הכסא וביציאתו יהפכנה חזרה. ר' נפתלי אמר אף כיפה שיש בה רק
אותיות יניח כיסוי שני עליה וביציאתו יורידנה. ר' דוד איקלע למתא צפת אמרו ליה יימר מר מימרא אמר להו הנכנס לבית הכסא אם
להטיל מימיו ייכנס עם כיפת יחי ואם נפנה לנקביו יהפכנה וכשיצא יחזירה בחזרה. אמרו ליה מאי שנא אמר להו כתפילין מה תפילין
חולצין לגדולים ואינו חולצין לקטנים אף כיפת יחי הופכה לגדולים ואין הופכה לקטנים. אמרו ליה ותו לא, אמר להו היה יושב ליפנות
ונזכר שלא הפך כיפתו שוב לא יהפכנה ידיים ממשמשות הן ואם יש לו כיסוי נוסף יכסה על כיפתו ויורידו בצאתו מביה"כ. הוי התם
חד מחשובי מתא אמר ליה אלמלא באתי למתא דצפת אלא לשמוע דברים אלו כדאי לי. הדא הוא דכתיב מה לי ולשוטה חבור עם
חכם וחכם. אמר ר' זימרוני כל האומר יחי מובטח לו שיהיה בשמחה כל ימי חייו מאי טעמא סברא הוא כיון דמאמין שוב לא יפול
ברוחו מכאן אמרו מצוה לומר יחי דמצוה גדולה להיות בשמחה תמיד. אמר ר' נפתלי כל האומר יחי בחייו זוכה ואומר לעת"ל שנאמר
מחיה מתים במאמרו ואמר ר' נפתלי כל האומר יחי בכל יום זוכה ורואה צאצאיו הולכים אחריו בדרך היחי שנאמר מה זרעו בחיים אף
הוא בחיים. סרסוהו ודרשהו מה הוא ביחי אף זרעו ביחי. תנא דבי פינת החי כל המכריז יחי בכל עת מובטח לו שהוא בן עוה"ב שנאמר
ואכל מעין החיים וחי לעולם אל תקרי ואכל אלא ואמר, אל תקרי החיים אלא היחי. דרש ר' זבולון כל האומר יחי בעוה"ז זוכה לשבת
בחלקו של משיח בנ"ע שנאמר יחי אדוני המלך דוד לעולם מלמד שהאומר יחי וכו' יושב עם משיח שהוא מזרעו של דוד לעולם הבא.
ר' קובי דמן צפת אומר רצה מי שרצה לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם יחי דגלים וכיפות שנאמר חפץ למען משיחו יגדיל עניני

משיח ויאדיר:

הדרן עלך פרק י"ב דברים

אל תמנע טוב מבעליו!

— בקשה לקורא —

הרבה טורח ויגיעה הושקעו בכתיבת, הגהת, עיצוב והדפסת החומר.
אנא כדי שלא למנוע טוב מבעליו אל תצלם, תשווק, או תפרסם שום קטע מחומר זה בשום מקום.
השתדל לקנות את החוברת אך ורק מהמשווקים המורשים.

בברכה
העורך